

A Brassói Ujlap előfizetési ára:

egész évre . . . . . K 12.—  
 félévre . . . . . 6.—  
 negyedévre . . . . . 3.—  
 egy hóra . . . . . 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

# BRASSÓI UJLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünne-  
 napok kivételével mindennap  
 -: -: délután 6 órakor. -: -:

Hirdetéseket felvesz a kiadó  
 hivatal, Kapu-utca 50. szám.  
 Hirdetések díjszabás szerint.

Szerkesztőség: K A P U - U T C A 50. SZ.  
 TELEFON: 515.

Felelős szerkesztő: BUSZEK BÉLA.  
 Főszerkesztő: Dr. MATHEOVITS FERENC.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.  
 Kiadóhivatal: Kapu-u. 50. — Telefon-szám: 515.

## Felrobbantották az Árpád-szobrot!

Ma még a rémület, a megdöbbenés, az indulat hatása alatt állunk. Mindenki e városban arról beszél, mi szombaton este megreszkettette a levegőt, mi ma beszéd tárgyát képezi otthon, az utcán, a kávéházakban, mindenütt, hol megfordul az ember.

Ma még csak a tény áll előttünk, mely azt kétségtelenné teszi, hogy gaz merénylő az Árpád szobrot fel akarta robbantani. Minden jel, minden körülmény, mely eddig nyilvánosságra került, ezt kétségtelenné teszi.

A vizsgálat megindult. Ennek lesz hivatása kibogozni ennek a ma még bonyodalmas szövevények szálait s a megtorlás sujtó kezének átadni a büntést. Nem is akarunk ilyformán se az eseményeknek, se a vizsgálatnak utjába állani s megelégszünk annak konstataálásával, hogy eddig ismeretlen merénylő az Árpádszobrot fel akarta robbantani.

Igazán mellékes ebben az esetben a merénylőnek privát személye s az, hogy ki volt, ki ilyen átkos merényletre gondolt. Sokkal végzetesebb, lejutóbb és megbénítóbb az a kérdés, miért?

Kit bántott az a hideg, érzéketlen kőszobor a Cenk tetején? Kinek volt alkalmatlan, kellemetlen egy faragott kő? Feltehető és joggal mondható, hogy nem is a kőszobor volt szálka a merénylő, vagy merénylők szemében. Nem! hanem az eszme, mely hozzá fűződik, a gondolat, mely a hideg s érzéketlen kőnek életet ad, a hitvallás, melyet az ország határának csucsán büszkén hirdet, az igazság, mely mindent megsemmisítően zugja be az erdők titkos mélyébe, a völgyek csendes mélységeibe, hogy ez az ország Magyarország.

Igen! Hitem és meggyőződés az, hogy ez eszme, e gondolat, e hitvallás, ez igazság állott utjába a merénylőnek s ezt, ezeket akarta megdönteni gaz kezének véres munkájával.

S. kinek, kiknek állott ez érdekében? Nem felelek erre. Nyílt örök kérdésnek tartom ezt fenn hazánkban,

Magyarországon intőül, tanítóul a jövőre.

Nem felelek erre, bár a mily nyílt a kérdés, oly nyílt rá a válasz is, de nem mondom ki, mondja ki a vizsgálat eredménye, mely erre jogosult, melynek ez kötelessége.

De mégis a felrobbantott Árpád-szobor talpánál állva megremegve az indulattól az a kérdés tölül ajkainkra, volt e ennek a nagyvilágnak, e földkerekségnek egyetlen népe, mely oly megértéssel, oly szeretettel, oly előzékenységgel, oly odaadással, oly magáról való megfélekedéssel, oly önmaga feláldozásával ölelte keblére a nemzetiségeket, mint a magyar?

S volt-e nemzet széles e föld kerekén, mellyel éppen dédelgetett kedvencei, a nemzetiségek oly rutul, oly mostohán, oly gyalázatosan, oly hálátlanul, oly lenézéssel, oly durva brutalitással bántak volna el, mint mi velünk, a magyar nemzettel.

Én nem mondom akkor se, ha hiszem, hogy a merényletet nemzeti-ségi akció, düh, vagy fanatizmus szülte. Ennek kiderítése a hivatalos közegek kötelessége, de felemelem szavamat, hangosan kiáltom oda a gyáván meghunyászkodó, a tétlen, a közönbös, a nemtörődő, a hazáját is érdekeiért feláldozó magyarságnak: és mi mégis láncot hordunk . . . ?

Lássák ők . . . (Q)

Sz. 530—1913.

## Meghívó.

Kegyelmes főpásztorunknak f. évi szept. hó 24-én kelt 6690 sz. rendelete alapján van szerencsém a brassói r. k. egyházközség tagjait a f. évi október hó 12-én (vasárnap) d. e. 1/2 12 órakor az elemi fiúiskola rajztermében tartandó

## statusgyűlési képviselő-választó közgyűlésére

tisztelettel meghívni.

Választó minden r. kath. egyházközségi tag. —

Brassó, 1913. szept. hó 28-án.

(P. H.)

**Meisel József,**  
 apát, főesp. plebános,  
 egyházközségi elnök.

## A tanítók előlépése előléptetése.

### A kultuszminiszter körrendelete.

A Néptanítók Lapja legközelebbi száma teszi közzé Jankovich Béla dr. kultuszminiszternek 1913. évi szeptember hónap 18-án kelt körrendeletét, amely szabályozza a községi és hitfelekezeti tanítók előlépése, illetve előléptetése esetén szükséges állami segítség-többlet utalása tárgyában követendő eljárást. A idézett rendelet a következő főbb intézkedéseket tartalmazza:

1. Az előlépés, illetve előléptetésre jogosult községi és hitfelekezeti tanítók részére ekként szükséges állami segítség — többletért az iskolaszéknek három hónappal az esedékesség beállta előtt a közigazgatási bizottság útján folyamodnia kell. Az elkészült anyagot a tanítókat netán ért károsodásért anyagilag felelősek. Viszont a tanítóknak is kötelességük előlépési, előléptetési igényükre az iskolaszéket kellő időben figyelmeztetni.

2. Az előlépésre egyik fizetési fokozatból a következő fizetési fokozatba (átlépés) tekintettel szükséges állami segítség iránti, miniszterhez címzett kérvényhez semminemű okmányt nem kell csatolni, csakis a kérvényben kell jelezni, milyen szám alatt lévő miniszteri rendelettel sorozták az előlépésre jogosult tanítót az illető fizetési osztályba vagy fizetési fokozatba s utalták az ennek megfelelő állami segítséget?

3. Az előléptetésre (egyik fizetési osztályból a következő fizetési osztályba való átlépés) tekintettel szükséges állami segítség iránt való kérvényhez azonban felekezeti tanítóknál az 1913. évi XVI. törvénycikk 15. szakaszára tekintettel csatolandó az illetékes egyházi főhatóságnak az előléptetéshez való hozzájárulásra vonatkozó nyilatkozata akár külön okmánykép, akár kérvényre rávezetve.

Ugyanezen körrendeletében intézkedett a miniszter az egyéves katonai szolgálatra bevonult tanító állami segítségének egészben, vagy részben a helyettesítő segédtanító részére való átruházása tárgyában is. Az idézett rendelet idevágó része így szól: „A bevonulás tényét és idejét tartozik az iskolaszék minden egyes tanítót érintően külön-külön a kultuszminiszternek a közigazgatási bizottság útján sürgősen bejelenteni s javaslatot tenni arra nézve, hogy az állami segítségből mily összeg illesse a segédtanítót, vagy ha az állami segítség meghaladta a 800 koronát, mily összegű állami segítség hagyandó meg a katonai szolgálatra bevonult tanítóknak. Csatolni kell a kérvényhez az iskolaszék által alkalmazott segédtanítónak képesítő oklevelét, magyar honpolgárságát igazoló községi bizonylatot, alkalmazását, működése kezdőpontját igazoló községi iskolaszéki határozatot, illetve bizonylatot.

## A kath. lelkészek kongruája.

### Végleges rendezés előtt.

(Saj. tud.) A katolikus lelkészek kongruájának rendezésével legközelebb egy új megállóhoz jutunk. Mint értesülünk, utban van a legfelső elhatározás, mellyel a kormány megkapja a felhatalmazást arra, hogy az évek óta nagy szorgalommal, körültekintéssel összegyűjtött és földolgozott adatok alapján a párbér és hasonló természetű lelkészi szolgáltatások ügyét véglegesen rendezzék.

Az egyik terv szerint a lelkészeknek járó összes természetbeli szolgáltatásokat készpénzzé teszik, vagyis készpénzzel megváltják ezt a természetbeli járandóságot. A másik terv szerint a gabonajárandóság és a természetben szolgáltatandó napszámos munka megmarad, csupán az apróbb és bizonytalanabb természetbeli szolgáltatások (például hizott sertés, malac, sonka, csirke, liba, must, tojás stb.) helyett készpénzt kap a lelkész. A legtöbb lelkész főként a gabonajárandósághoz ragaszkodik, ahol persze kitűnő gabona terem. Másutt azonban szívesen lemondanak a gabonáról és inkább gabona helyett is pénzt fogadnak el. Így aztán igen nehéz lesz egyöntetű eljárást teremteni. Mert a szolgáltatás alakja a legváltozatosabb egyes vidékek szerint.

Mindenesetre a püspököknek döntő szavuk lesz ebben a kérdésben. Erre való tekintettel Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter, ki a napokban indult el erdélyi körútjára, ezt megelőzőleg kimerítő tájékozást szerzett a kongrua-rendezés összes részletkérdéseiről az illető szakreferensek útján, különösen a párbér és a többi természetbeli szolgáltatásokról, mert az erdélyi részeken van a legnagyobb különféség és visszasság eme lelkészi szolgáltatások körül. A miniszter most, hogy látogatást fog tenni Gyulafehérváron Majláth Gusztáv erdélyi püspöknél és Balázsfalván a görög katolikus érseknél, mindenesetre érinteni fogja a pábér és többféle lelkészi szolgáltatások rendezése kérdéseit és megtudja az ottani papság kívánságait.

Az ügy rendezése felette sürgős, tekintettel az élet drágaságára és a lelkészek papság eddigi jövedelmeinek megcsappanására. Igaz ugyan, hogy az 913. évi XXXVIII. törvénycikk által, a mely a lelkészi illetmények kőrpótlék útján való felemeléséről szól, a régebbi lelkészeknek 3000 koronáig terjedő évi jövedelem biztosítatik, ámde ebben az összegben benne foglalják a párbér és a többi természetbeli járandóság is. Ezek pedig be nem hajthatók sok helyen a nép szegénysége és az új végrehajtási törvény alapján, mely a mezői gazdálkodóknak legtöbb ingóságát kiveszi a végrehajtási foglalás alól. Ezeket a mentesített ingóságokat aztán sem adóban, sem az adók módjára behajtandó lelkészi járandóságok kielégítése fejében nem lehet lefoglalni.

Ennek folytán a kongrua-összeírásoknál megállapított és a kongruának állami pénzzel való kiegészítésénél már számba vett

természetbeli szolgáltatások ténylegesen nem folynak be a lelkész kezébe. Ezt az elmaradt lelkészi jövedelmet nem pótolja aztán senki. Erre való tekintettel többen a párbér és a többi természetbeli lelkész szolgáltatások készpénzben való megváltását sürgetik valami köztehermentesítési módon. Például a be nem hajtható összeget évenként pótdobban kivetik a többi hitközségi tagokra, akik tudnak fizetni. Ehhez pedig szükséges lenne valamiféle hitközségi önkormányzati szervezet, ami még szintén nincs meg. Mindez mutatja a rendezés nehézségeit.

## Merénylet az Árpád szobor ellen.

### Ki a tettes?

### A nyomozás egyre folyik.

Szombaton este 6 óra körül rémes dördülés reszkettette meg a levegőt, melyet mindenki megérezett és hallott, de alig volt bárkinnek is sejtelve arról, hogy mi történt s legközelebb valamilyen kazán vagy benzinrobbanásra gondoltak s így csakhamar napirendre tértek fölötte.

Rendőrségünket azonban legkevesebb se nyugtatta meg e hiedelem, hanem rögtön egy őrjárat indult meg a robbanás okának felderítésére. A hang irányát ösztönszerűen követve haladt az őrjárat a Cenkre vezető uton sokáig eredménytelenül s csak a tetőn lett nyitva a tény, hogy gaz merénylő az Árpád szobrot egy dinamit patronnal felakarta robbantani.

Este a városban már mindenféle elterjedt a hír, hogy az Árpád szobrot felrobbantották, de akkor még részleteket nem mondhattak, mert a sötét este miatt nem vizsgálhatták meg a szobrot.

A rendőrség rögtön hozzá látott az eset felderítéséhez, mikor is a következők kerültek nyilvánosságra:

A merénylő a szobor körülbelül 8 méternyi magasságu cirádája közé helyezte el a dinamitot s egy bűnjel gyanánt ott is maradt gyutacs segítségével gyújtotta meg a kanócot. A robbanás következtében a szobor talpazata megrongálódott s a dinamit helye körül 4 ciráda tönkre ment s maga a szobor is bár jelentéktelenül megsérült.

Megállapítást nyert, hogy a merénylő zsebkeendő és esőernyő védővel a vaskorláthoz erősített rudon mászott a magasba s helyezte el a dinamitot.

A merénylő személyére nézve eddig még mit sem sikerült megállapítani. A Cenketőn levő korcsmáros és Bodor Julis cselédje annyit állítanak, hogy a robbanás pillanatában egy oláhruhában levő embert láttak a tetőről fejvesztve toronyirányban, árkon-bokron át leszaladni, de akkor gondolni se mertek merénylőre.

Vasárnap délelőtt folyamán Albrich Frigyes rendőralkapitány, szakértőkkel megvizsgálta a szobrot, de jelentékeny sérülést azon nem találtak.

Délután többen felelősek a Cenkre látni a merénylet színterét.

Egyáltalán nem akarunk kombinációkba bocsátkozni a tettes s az értelmi szerzők személyére nézve, de mindenesetre elvárjuk rendőrségünktől, hogy teljes erővel hozzá fog az eset felderítéséhez s így alkalmat nyújt arra, hogy a bűnös méltó büntetését elvegye.

Eddig már több bolgárszegi lakos van gyanu és megfigyelés alatt, kiket ma délutánra a rendőrségre idéztek. Ugy hisszük, hogy eredményre vezetne, ha a város valamelyes díjat tűzne ki a merénylő fejére, mert okunk van feltenni, hogy a bűnös sokkal hamarabb és biztosabban kerülne kézre.

Hazafias közönségünk érzésének megfelelően a robbanás okozta sérülés reparálásának költségeire gyűjtést indítunk s reméljük, hogy magyarságunknak módjában lesz filléreivel nemcsak a megrongált szobrot helyrehozni, de lelkesedésével az erkölcsi veszteséget is kiköszörölni.

A vizsgálat a merénylő kézrekerítésére egyre folyik s reméljük, hogy a merénylő pár nap alatt társaival együtt kézre kerül.

## Színház.

### Az utolsó hét műsora:

Hétfőn Fall Leo diadalmos 3 felvonásos operetteje, a Szirén kerül színre. Ujdonság.

Kedden utolsó, bucsuelőadásul a Szirén másodsor.

### Várady Margit

#### bucsufellépte.

### A cornevillei harangok.

Az őszinte, meleg szeretetnek közvetlenségét a brassói közönség részéről még egyetlen esetben nem láttuk oly imponálóan megható formában megnyilvánulni, mint tegnap este.

Ez alkalommal lépett fel Várady Margit e szezonban utoljára a brassói közönség előtt, mely teljes lelkesedéssel ragadta meg az alkalmat arra, hogy kedvenc primadonnáját a szeretet és kedvesség őszinte jeleivel elhalmozza.

S ma, a színházi szezon végén a sajtó is örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy Várady művészetével foglalkozzék s habár megközelítőleg méltassa ennek a tökéletesség magaslatán álló művésznőnek maradandó értékű színművészetét.

Várady Margit a színpadon úgy énekel, mint játékában a művészi finomságot és tökéletességet képviseli. Játékának finoman cizellált tökéletessége, élénk s mégis mindig a discret temperamentuma, alakjainak gondi kidolgozott megjelenítése, közvetlenségének bája, rátermettségének minden vonalon érvényesülő tökéletessége alkotják Várady Margit művészetét.

S a hangja? Az a lágyan simuló s mégis ezüstös csilingeléssel csengő hang, mely a legmagasabb, mint a legalsóbb regiszterekben nemcsak biztosan, de tökéletes iskolázottsággal cseng, oly értéket képvisel

Gránit-, syenit-, márványipar és köcsiszoló gyár.

# NAGY JÓZSEF, Brassó, Kut-utca 50. sz.

Elvállal: mindennemű építőmunkát, sirköveket, mauzoleumokat, mindennemű stilben. Bárhonnan nyert ajánlatból 10 százalékot engedményeznek.

Szállít: mindennemű butormárvány munkát. Modern géberendezés folytán olcsó árak. Saját márvány-mészke és trachit-bányák.

Gazdagon felszerelt sirkőraktárból, hol az eladás nagyban és kicsinyben történik, szállítok a t. szaktársaknak egyes darabokat gyári áron.

Várady Margitban, melyet a színház közönsége nap-nap mellett nemcsak kellemesen élvezett, de mindannyiszor őszinte elismeréssel megcsodált s tapsaival, valamint meleg kedveskedéseivel honorált s kitüntetett, s melylyel kétséget kizáróan a brassói közönség lelkébe fészkelte magát s művészetét szívéhez forrasztotta.

Ez nyilatkozott meg a közönség részéről a tegnapi esti előadásban is. Bár nem volt jutalomjáték s bár Várady szerénysége eleve tiltakozott minden ünnepeletés ellen, a brassói közönség mégis megérezte, hogy kedvencét nem bocsáthatja el köréből bucsu nélkül s azért zsufolásig telt házban igyekezett kedvence iránt kifejezni elismerését s meleg szeretetét.

Valami szokatlan, soha nem tapasztalt hangulat vonult végig a színházban a függöny felgördültére s Várady megjelenésekor az egész közönség tapsorkánál s kendőlobogtatással fogadta a művésznőt s ez a hangulat végig kitartott az egész előadáson, bár se a darab, se az előadás nem tartozott azok közé a parádés darabok, vagy előadások közé, melyek a mai kor emberét inkább hullámlázmásba hozzák.

Várady lelkének gazdag kincstárából mégis oly drága gyöngyöket váltott ki ez este is, melyet bár megszoktunk tőle, mégis megcsodáltunk.

A bucsuzó művésznőt tisztelői minden tiltakozás dacára remek babérkoszorúval tüntették ki, s a tiszteletére a vidéki ujságírók szövetségénél az ujságírók árvái s özvegyei javára szóló „Várady alapítvány” létesítenek, melyre eddig is igen szép összeg gyűlt egybe.

Az előadás maga a jobbak közé tartozott. Várady Szorpolette nem nagy szerepét bájos közvetlenséggel játszta meg s csodásan csengő hangjával tette ünnepeleyessé az előadást. Bárdos Irma Germaineje kedves s megértő volt. Hasonlóképpen igen jó volt Herczeg Gáspár apója, Barna Grenichenje, Serfőzy márkija és Tihanyi bírója.

Az előadás alatt a közönség úgy a bucsuzó művésznőt, mint a többi szereplőket melegen üdvözölte s előadásukat tüntető tapsaival honorálta.

A zenekart Simándy karmester vezette discret megértéssel. (No.)

## NAPIHIREK

### És ott áll

sértetlenül . . . mégis . . . Brassó városának dísz Magyarországnak szent szimbóluma . . . az ország határszélén . . . büszkén . . . mereven . . . dacolva a gyűlölet s harag bosszújával . . . az Árpád szobor . . .

Kezünk még öklbe szorul . . . lelkünket fogva tartja még az érzés . . . emberek vagyunk . . . kik sokszor nem lehetünk urai érzéseinknek . . . kiket elragad a pillanat heve . . . de ott áll fennan magasan . . . még dicsőségesebben . . . az a hideg kőszobor . . . mely me-revségével indítja meg lelkünk . . . hideg-ségével melegíti fel lelkünk érzéseit . . .

Nem szürke nap . . . de ünneppá lett nekünk melyre fogadást teszünk . . . 1913 szeptember 27-ike . . . Kiragadta . . . magasra emelte a szürke napok egyhangúsága fölé . . . fekete lelkeknek . . . dühtől vezetett . . . gaz me-

renyete . . . mely a hideg . . . az élet-telen kőben látott ellenséget . . . abban kereste a gyűlöletet . . . azzal szemben töltötte ki bosszúját . . .

S igaza volt a merénylőnek . . . Az a szobor itt a határszélén . . . nekünk brassói magyaroknak . . . nem egy élet-telen . . . nem egy hideg és érzéketlen emlékoszlop . . . az a magyar nemzet történelme . . . a magyar szív pezsgő élete . . . becsület . . . melyért élünk és meghalunk . . . élet, mely táplál . . . erőt ad és tökéletesít . . . minden . . . mi egy nép lelkéhez közel férközhetik . . .

S mikor a gaz merénylet hallatára . . . kitör lelkünk keserősége . . . ütésre szorul össze öklünk . . . nem az fáj . . . nem az sir fel lelkünkben . . . hogy egy kőszobor megsemmisül . . . porladni kezd . . . hogy egy emlék elenyészik a semmiségbe . . . de az . . . hogy akkor magyar szívünkbe forgatják meg a gyilkoló kést . . . ugyanakkor a nemzet ellen törnek . . . mely érzésében . . . honszerelmében él . . . hogy itt a földön . . . melyre őseink vére hullott . . . idegenek . . . ellenségek . . . kiket kebleinken melengettünk . . . élesztgettünk . . . erősítettünk . . . hálátlanok lettek s a hála csókja helyett . . . a vad gyűlölet megbántásával illették azt a kezet . . . mely felemelte . . . s fenntartotta őket . . .

Ez fáj . . . ez ég a lelkünkben . . . és sokkal fájdalmasabban égethet a seb . . . mert ezt előre tudhattuk . . . s mégis saját hazánkban idegenné lettünk az ellenségek kedvéért . . . ellenségek egymással s alig láttuk . . . talán észre se vettük . . . hogy mig esztelenül barátainkká akarjuk varázsolni ellenségeinket . . . mint lesznek ellenségeinkké . . . a barátaink . . .

Egy zugó dörrénés felébresztett . . . Vajjon igazán felébresztett . . . ? Bár-csak . . . mert már eljött az idő végső órája . . .

Az a megcsonkított Árpád szobor szemrehányóan néz le az öreg Cenk magas tetejéről . . . Hangosan szól hoz-zánk . . . tanít . . . erőt ad . . . meg-ragad . . . és tette készlet . . .

Oh bárcsak már egyszer . . . hisz ott áll . . . sértetlenül . . .

(=)

**Lapunk mai számának** távirati tudósítása a nyomda költözködés miatt a mai napon elmaradt.

**Előfizetőink figyelmébe.** A **Brassói Ujlap** szerkesztősége és kiadó-hivatala, valamint az **Égető Testvérek** nyomdája a mai napon a Kapu-utca 45. szám alól **Kapu-utca 50. szám alá** (Haluskay ház) költözött s azért mindennemű reklamáció és érdeklődés ide intézendő.

**Személyi hírek.** Szept. 28-án Gyula-fehérvárnak, mint tudósítónk írja, előkelő vendége érkezett meg, Jankovics v. és k. miniszter személyében. A miniszter püspökünk vendége. Innen Balázsfalvára, majd Nagyszébenbe megy.

**Adomány.** Kis levél kíséretében „hogy az Ur Jézus meleg templomban hideg sziveket fogadjon”, 10 koronát kaptunk a templom fűtésére. Isten fizesse meg!

**Uj ügyvéd.** Dr. Tompa Gyula, Tompa Kálmán főerdőmérnök testvéröccse e hó 26-án az ügyvédi vizsgát Marosvásárhelyen jó sikerrel letette.

**Jóváhagyott alapszabály.** A m. kir. belügyminiszter a szászmagyarósi mezőgazdasági olvasóegylet alapszabályait jóváhagyta.

**Honvédség köréből.** A m. kir. honvédelemügyi miniszter Mátyás Ignác brassói 24. sz. gyalogezredbeli tartalékos hadapród-jelöltet tartalékos hadapróddá nevezte ki.

**Tűz.** Tegnap este 10 óra után Pe casta 19 szám alatti Renel Miklós tulajdonát képező ház különálló kamarájának fedele ismeretlen okból meggyuladt. A tüzet a házbeli szerencsére idejekorán észrevették s eloltották. A kár csekély.

**Törvényhatósági közgyűlés.** Brassóvármegye törvényhatósági bizottsága őszi rendes közgyűlését f. évi október hó 18-án tartja. Ezt megelőzőleg a számonkérőszék okt. 16-án, az állandó választmány október 17-én értekezletet tart.

**Baleset a mávnál.** Zsaki Gábor máv. műhelyasztalos segédet szombaton délután súlyos baleset érte. A munkás a gyalugéppel dolgozott. A gép az alája helyezett fát kidobta s a gyalu Zsaki kezébe hatolt. Gyógyulási időtartam orvosi vélemény szerint 4—5 hét.

**Oláh tüntetés Árpád-szobornál.** Az Árpád-szobor ellen elkövetett merénylet miatt valóságos bucsujárás színhelye volt a Cenk. A kirándulók legnagyobb része magyar volt, de akadt egy-egy oláh is, hogy gyönyörködjen kedves fajtestvéreinek munkájában. A többek között a brassói román gimnázium egy növendéke is feljött oláh színekkel felcírázott bottal a kezében. A szobor mellett levő magyar diákok, midőn e szemtelen tüntetést észrevették, nekironítottak s már-már elverni készültek, közben azonban az ott posztoló rendőr is oda jött, kinek azt adta elő, hogy Itu Aurélnak hívják, az oláh gimnázium VI. osztályába járt s romániai lakos. A rendőr a szalagot elvette s jelentést tett erről a kapitányságnak. Az eljárást a tüntető oláh diák ellen megindították.

**Nemzetközi kiállítás Romániában.** Az Adeverul írja: Mihelyt a politikai élet megindul, a minisztertanács az 1916-ban rendezendő jubileumi kiállítás kérdésével fog foglalkozni. Ez évben lesz 50 éve annak, hogy Károly király az országba jött. A király kívánságára a kiállítás igazgatója dr. Istrescu lesz. —

**Hadsereg köréből.** Petri György dr. ezredorvos a 6. sz. huszárezredtől a 2. sz. gyalogezredhez helyeztetett át.

**Romániai kolera.** Bukarestből írják: A legutóbb kiadott hivatalos jelentés szerint Romániában 167 újabb koleramegbetegedés s 75 halálesetet jelentettek be. A betegek száma jelenleg 1287.

**Hó a Bucsecsen.** Bustenből érkezett jelentés szerint a Bucsecsen öt nap óta havazik. —

## Serester Béla

úri- és női cipész  
Brassó, Kapu-utca 45. sz. a.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, a mai kor legkényesebb igényeinek megfelelően. Készít fájós lábakra pontosan mérték szerinti lábbelit. Orthopédiai munkákat úgy újakat, mint javításokat a legnagyobb pontossággal, szolid árák mellett. —  
**Brassó, Kapu-utca 45. sz. a.**

Égető Testvérek nyomdája okt. hó 1-én Kapu-utca 50. szám alá helyeztetik át.

## Lázár Mór

Weisz-Mihály-u. 3.  
Órás és aranyműves.

Arany- és ezüstnemű javítást, vagy átalakítást, órák igazítását elvállalja felelősség mellett jutányos áron. Régi arany és ezüstneműt, órákat becserél újakkal. Tört ékszereket vesz a legmagasabb áron.

### Arany- és ékszerjavító műhelyek:

Fachat Gyula,  
Fekete-utca 33. Megbízhatóan készít minden szakmába való munkát.

### Asztalosok:

Kiss Balázs,  
Közép-utca 24. Épület- és bútorsztalos. Minden e szakmába vágó munkát és javítást mérsékelt árak mellett vállal.

### Bútorraktárak:

Zachariás Márton,  
Kapu-utca 58. Eladás készpénz és részletre, olcsó árak mellett. Telefon interurbán 492.

### Cipészek:

Ardeleán Szilárd,  
Weisz Mihály-utca 20. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, javításokat szolid árak mellett.

Both József,  
Weisz Mihály-utca 23. Uri, női és gyermek cipők nagy raktára. Megrendeléseket, javításokat gyorsan és olcsóbb árban elfogad.

Borsovitzky Lajos,  
Kórház-utca 6. Saját készítésű férfi-, női- és gyermek cipők. Mérték utáni rendelést, javítást gyorsan és a legolcsóbb árban elfogad.

Nagy Ferenc,  
Weisz-Mihály-utca 33. Saját készítményű és kész férfi-, női- és gyermekcipők raktára, megrendeléseket, javításokat szolid árban végez.

Veress Vilmos,  
Tehénpiac 9. Férfi, női és gyermekcipők nagy raktára. Amerikai cipők és választékban. Elvállal férfi, női és gyermekcipők, csizmák mérték szerinti készítését olcsó árak mellett.

### Déligyümölcs, zöldség:

Gingold Testvérek,  
Hirscher-u. 4. Zöldség, déligyümölcs, csemege, ítszer, friss és sós halak, valódi kóser-italok.

### Divatáru-hereskedők:

Graef Testvérek,  
Kolostor-utca 9. Uri és női divatáruház. Az összes bluzokat és napernyőket minden árban kiárusítja. Újdonság elegáns férfi nyakkendőben és fehéreművekben.

### Drogériák:

Kraft és Herberth,  
ezelőtt Lang és Theil. Buzasor 8. Fényképészeti cikkek raktára.

### Éttermek:

Európa szálló étterme,  
Kolostor-utca 9. Elismert jó konyha. Kitűnő italok. Pilseni ősforrás sör. Kellemes nyári udvari helyiség.

Sétatéri vendéglő.  
Elsőrendű konyha. Kitűnő italok. Dreher-féle korona sör.

### Fényképészek:

Ambrus Antal,  
Hosszu-utca 16. Fényképészeti és nagyító-műterem. 10 drb. fényképes levelező-lap 2 kor. 3. drb. visít-fénykép és 5 fénykép-levelező-lap, összesen 8 drb. ára 3. K. Vasutasoknak igazolványi fényképek jutányosan és gyorsan eszközöltek. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat jutányos ár mellett.

Gust H.,  
Buzasor 8. Fényképészeti és nagyító műterem.

Kovács Sándor,  
Katonakórház-utca 2. a. 10 képes lap és egy kabinet fénykép 4 kor. 3 vizitkép 2 K. 50 fill. 12 drb. remek szép stereoskopkép Brassó, Budapest, Bécs, Belgrád, New-Jork stb. stereoskopkal együtt 10 korona. Minden további kép 40 fillér.

## Ajánlható cégek Brassóban:

### Férfiszabók:

Barabás Dániel,  
Kórház-utca 10. Csinos kivitel. Tartós munka.

Mihály Jenő,  
Lensor 26. szám. Elvállalja polgári és egyenruhák készítését.

Tellmann Béla,  
Lópiac 1. Angol uri szabóság.

### Férfiszabó üzletek:

Bartha Mihály,  
Tehénpiac 4. Dívatos szabás, elsőrangú kivitel, jutányos árak.

Buca György,  
Porond-utca 45. Intézeti egyenruha vállalat, szövetraktár, csinos szabás, szolid kiszolgálás.

Kósa Albert,  
Weisz-Mihály-utca 6. Belföldi és angol szövetraktár, csinos és tartós kivitel.

Lengyel Gyula,  
Hosszu-utca 14. Egyenruházati intézet. Katonai felszerelések raktára.

Szűcs György,  
Weisz Mihály-utca 10. Saját ház. Férfi divat szabó üzlet. Egyenruházati intézet. Szövet és sapka gyári raktár.

### Ravéházak:

Jordáche György,  
az alsó sétatéri pavillon bérője. Mindennap városi zenekar játszik. Hideg buffet, kitűnő italok.

### Kárpitosok:

Vajda Gyula,  
Buzasor 7. Angol klub és bőrbutor-különlegességek készítője. Elvállal kárpitos és díszítő munkákat minden stílusban.

Persinár János,  
Katalin-utca 20. Kárpitos, butordíszítő és paplancsináló. Elvállal minden a fenti szakmában előforduló munkákat jutányos árakban, pontos és megbízható kivitelben.

### Hefegyártók:

Incze Károly,  
Kapu-utca 28. Mindennemű ecset, kefe, meszelő, és e szakmába tartozó más cikkek jutányos árban beszerezhetők.

Zeides Alfréd,  
Fekete-utca 4. Brassó legnagyobb raktára mindenfajta ecset, meszelő, kefe és e szakmához tartozó cikkekben. Szolid kiszolgálás! Viszonteladónak árengedmény.

## ÉGETŐ TESTVÉREK

könyvnyomdja

Brassó, Kapu-utca 45. szám alatt.

## A 'BRASSÓI UJLAP'

kiadóhivatala.

Telefon: 5-15.

Telefon: 5-15.

1913. évi október hó 1-én  
**Kapu-utca 50.**  
szám alá helyeztetik át.

Elvállalják: kereskedelmi nyomtatványok, üzleti mérlegek, levélpapírok, számlák, körlevelek, prospektusok, névjegy- és cégkártyák, esküvői- és bál meghívók, gyászjelentések, plakátok, valamint bármilyennemű művek és kiadványok modern kivitelben való elkészítését.

### Festék-hereskedések:

Arsu Miklós,  
Hosszu-utca 9. Szobafestő és mázoló, mindennemű festék, olaj és üzleti létrák raktára.

### Gázfelszerelési cikkek:

Rádium gázszelvény,  
Weisz-Mihály-utca 4. Teljes gázvilágítási felszerelések. Csillárok gyári árak mellett. Lámpák jökeiben tartása elvállalják.

### Gyertyagyárak:

Peteu János,  
Csirkepiac. Első erdélyi viasz és parafingyertyagyár. Viasz, cerisin, stearin és parafin gyertya olcsó árban.

### Gépraktárak:

Wetzel Ottó,  
Weisz Mihály-utca 30. Saját mechanikai műhely. Pfaff-varrógépek. Underwood-írógépek. Waffnerad és Kosmos-kerékpárok.

### Hefegyártók:

Benigal Sándor,  
Kapu-utca 9-11. Ujjonnan berendezett üzlet. Legnagyobb választék minden e szakmához tartozó árukban szolid kiszolgálás mellett. Viszont eladónak megfelelő árengedményt ad.

### Köszörüs és kesések:

Durighello L.,  
Kapu-utca 16. Első brassói mű- és homoru köszörülde motor üzemre. Javítások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

### Kefeüzletek:

R. Mihaletz utóda,  
Kapu-utca 13. Első brassói kefeüzlet. Alapított 1875. Eladás nagyban és kicsinyben. Viszontelárusítók árengedményben részesülnek.

Elegáns és kifogástalan kivitelű polgári és egyenruhák csakis

## JANCSIKA M.

BRASSÓ, Vasut-utca 17  
szerezhetők be.

Legújabb divatu kizárólag Scherg-féle gyapju szövetek, valamint csendőrségi felszerelések raktára.

Pontos kiszolgálás! Szolid árak!

### Kocsi- és kerékgyártók:

Márton Albert,  
Hosszu-utca 56. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkákat mérsékelt árban.

### Rőtélgyártó:

Hertrich József,  
Hosszu-utca 135. Elvállal minden e szakmába vágó munkát szolid árak mellett Viszonteladónak árengedmény.

### Mechanikus:

Littmann Róbert,  
Hosszu-utca 24. Automobil, motor, kerékpár, irógép, varrógép és gramofon javító műhely.

### Női fodrászok:

Ludovica Soos,  
Hirscher-utca 5. Színházi fodrásznő. Fésülés házon kívül havi előfizetésre vagy alkalmakra elvállalják a legdivatosabb formákban szép kivitelben. Kihullott haj megvételre kerestetik.

### Női fűző-üzlet:

Hurtig M. özvegye,  
Hirscher-u. 6.

### Órás és ékszerészek:

Gantz József,  
Fekete-utca 24. Minden e szakmába vágó óra és ékszer-eladás. Elvállal javításokat pontosan és olcsón.

### Szűjgyártók:

Mooser Mihály,  
Hosszu-utca 37. Szűjgyártó, nyerges és bőrdöngős. Minden e szakmába vágó cikkek raktára. Megrendeléseket és javításokat elvállal.

### Szűcsök:

Szabó Béni,  
Kórház-utca 11. Szőrmeáruk javítását, átalakítását, fehér szőrme tisztítását, valamint mindennemű szőrmeáruk készítését új szőrmeből legutolsó divat szerint készít mérsékelt árban. Raktáron tartok különféle szőrmekeket. Elsőrangú szakismeretem folytán a legmagasabb igényeknek is megfelelek.

### Szobafestők:

Farkas E. Sándor,  
Kórház-utca 35. Elvállal minden e szakmába vágó munkát, modern kivitel és szolid árak mellett. Poloska irtást saját módszere szerint vállal felelősség mellett.

### Vegyeshereskedések:

Herz-féle vegyeskereskedés,  
Hosszu-utca 90. Korai veteményfélék naponta frissen érkeznek. 4 év óta fennálló tejraktár. Állandó előfizetők egész éven át tehéntejet 21 filléren, bivalytejet 30 fillérért kapják. Tiszta kezelés. Telefon 213.

### Vegyítisztítók:

Schmitz József,  
Kolostor-utca 25. és Közép-utca 12. Cspikét, ruhát fest és tisztít vegyileg.

### Vendéglők:

Bartha-féle vendéglő,  
(Hosszufalu) bérője Dakó Bálint. Kellemes nyári kirándulohelyek, jó konyha, kitűnő italok, kőbányai és Czelli sör.

Jian-féle vendéglő,  
Lópiac 15. Izletes konyha, kitűnő italok. Czelli-sör pohár és üvegekben. Előfizetéseket étkezésre házon kívül is elfogad mérsékelt árak mellett.

### Vésnökök:

Nähmajer Ferenc,  
Weisz Mihály-utca 17. Pecsétnyomók, címerek legjobb kivitelben készülnek.

Sole Lipót,  
Ruggyanta-, érc-bélyegző és himző-minták, monogrammok és a szabadalmazott marhalevel-szárzabélyegző készülékek gyártója. Kolostor-utca sarok. Weisz Mihály-utca 2. Alapítva 1879-ben. Telefon 5-35.